

Kuosikeskuksen perustaminen

62/02.05.02/2019, 187/12.03.03/2018

SITLA 30.01.2020 § 13

Forssan museo hoitaa laajaa tekstiiliarkistoa, joka sisältää kaupungeissa toimineiden Forssa-yhtiön (1847-1934), Finlayson-Forssan (1934-2009) ja Finlaysonin (1973-2009) aineistoja, sekä jonkin verran muiden suomalaisten tekstiiliyritysten aineistoja (mm. Porin Puuvilla, Vaasan Puuvilla, Helenius Oy).

Kankaan teollinen painaminen alkoi Forssassa jo vuonna 1861. Tehdas oli ensimmäinen ja pitkään ainoa tehdas, joka Suomessa painoi kangasta. Vuonna 1951 Forssaan perustettiin oma painokankaan suunnitteluosasto. Tekstiilin valmistukseen, tuotekehittelyyn ja -esittelyyn liittyvää aineistoa on noin 500 hyllymetriä. Aineisto on valtakunnallisesti ainutlaatuinen ja kansainvälisesti kiinnostava. Esimerkiksi painokangasmallien alkuperäisluonnoksia on yli 130 tekstiilisuunnittelijalta.

Teollisen tekstiilin kokoelma siirrettiin aiemmasta tilasta Vaunutallista syksyllä 2018 Lankavärjäämön alakertaan. Vuoden 2019 aikana aineistoa on järjestetty talkoilla ja esitelty yleisötilaisuuksissa. Kokoelman näkyvyyden ja kaupallisen hyödynnettävyyden parantamiseksi on suunniteltu perustettavan Kuosikeskus, joka yhdistäisi kokoelman säilytyksen, käsittelyn ja esittelyn saman katon alle. Kuosikeskuksen perustaminen tarkoittaa, että Lankavärjäämöön kunnostetaan asianmukaiset säilytys- työskentely- ja asiakastilat, ja toiminnalle laaditaan suunnitelma.

Tilan vaatimat muutostyöt suunnitteli keväällä 2019 arkkitehtisuunnittelutoimisto N.E.O.Ark Oy. Suunnitelmien perusteella laadittiin rakennustöiden kustannusarvio 221 070 €. Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuritilojen perustamishankkeita koskevasta rahoituksesta on hankkeelle luvassa 65 000 €:n avustus vuonna 2020 (OKM 24.6.2019 Dnro1/611/2019). Muutostöistä jäisi Forssan kaupungin maksettavaksi 156 000 € (pienien korjausten määrärahat vuonna 2020).

Rakennustöiden lisäksi Kuosikeskuksen perustaminen edellyttää museon oman henkilökunnan vahvistettua panosta. Ennen muutostöitä aineisto vaatii järjestämistä, luettelointia ja pakkaamista sekä siirtoa väistötilaan, ja muutostöiden päätyttyä tilan järjestämistä ja sisustamista esittelykuntoon. Myös Kuosikeskuksen toimintaohjelman suunnittelu, toteutus ja viestintä vaativat työpanosta. Lisätyövoimaksi

on arvioitu riittävän yksi henkilötyövuosi (50 000 €) jaettuna vuosille 2020 ja 2021.

Kuosikeskus avautuisi yleisölle vuoden 2021 aikana. Kuosikeskuksen toimintaidea on tuoda Forssan muotoiluperintöä esille paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Keskus palvelee matkailijoita ja -ryhmiä, oppilaitoksia, tutkijoita. Kuosikeskuksen keskeisiä toimintamuotoja olisi (kierto)näyttelyiden tuottaminen forssalaisesta tekstiiliperinnöstä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, kokoelmien esittely keskuksessa ja verkkojulkaisukanavissa. Kuosikeskus palvelee kaupungin profiloitumista positiivisena ja vierailun arvoisena Kuosien kaupunkina, jossa kaupungin värikäs tekstiilimenneisyys on mukana nykypäivän arjessa.

Vuoden 2020 talousarvioon on varattu määrärahat rakennus-, muut-, järjestely- ja muuttotoista aiheutuviin kustannuksiin. Kuosikeskuksen käyttökustannukset näiden toimenpiteiden jälkeen nousevat vuodesta 2021 eteenpäin arviolta 25 000 euroa vuodessa.

Kuosikeskuksen arkkitehtisuunnitelmat ovat nähtävänä kokouksessa. (KK, JP)

Lisätietoja: museonjohtaja Kati Kivimäki, p. 03 4141 5837, [kati.kivimaki\(at\)forssa.fi](mailto:kati.kivimaki(at)forssa.fi).

Sivistysjohtaja: Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta puoltaa Kuosikeskuksen perustamista ja esittää edelleen, että kaupunginhallitus hyväksyy Kuosikeskuksen perustamisen.

Päätös: Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta hyväksyi ehdotuksen.